

انجمن ایرانی اخلاق در علوم و فناوری

خبرنامه الکترونیکی انجمن ایرانی اخلاق در علوم و فناوری

شماره ۲۲

زمستان ۱۳۹۸

مدیر مسئول:

دکتر مصطفی معین

سر دبیر:

دکتر مریم مالمیر

همکاران این شماره (به ترتیب حروف الفبا):

محمد خان احمدی

محبوبه آطاهریان

لیلا مظفری

مهین سیروسیان

هومان مهدوی

اردشیر منصوری

گوهر نصرتی

تهیه و تنظیم: کمیته انتشارات انجمن ایرانی اخلاق در علوم و فناوری

"سخن نخست"

کرونا داستانی فراتر از بیماری

شاید کمتر کسی باور داشت که در قرن بیست و یکم و با وجود پیشرفت های شگرف در حوزه بهداشت و سلامت، جهان باز هم با چالش همه گیری جهانی و پاندمی یک بیماری مواجه شود. اما امروز شاهد آن هستیم ویروس کرونا با نام علمی کووید ۱۹ که از دسامبر سال ۲۰۱۹ در استان هوبی چین آغاز شد، و بنا به گزارش سازمان جهانی بهداشت تا تاریخ ۲۳ اسفند ماه ۱۳۹۸ بیش از ۱۲۱۸۹۶ نفر را در جهان مبتلا نموده و جان بیش از ۴۹۳۷ نفر را گرفته است، به پاندمی قرن ۲۱ تبدیل شده است. در این همه گیری جهانی کشور ما به یکی از کانون های اصلی شیوع این بیماری تبدیل شده است. آنچه باعث تاسف و شرم است آن است که در میدان مبارزه با کرونا در کشور ما چیزی بیش از یک ویروس بیماری زا وجود دارد و ما باید با ویروس های اخلاقی که بدنه جامعه و فرهنگ ما را به شدت فرسوده و ناتوان ساخته نیز دست و پنجه نرم کنیم. حتی شاید باید ازعالیجناب کرونا صمیمانه تشکر کنیم که منجر به آشکار شدن بسیاری از ویروس های درونی اخلاقی و اجتماعی ما در سطح مدیران، نخبگان و در فرهنگ عمومی شد. ویروس هایی چون:

ویروس پنهان کاری و دروغ!!

ویروس دورویی و ناصداقتی !!

ویروس ریاکاری و نفاق!!

ویروس گرانفروشی و احتکار!!

ویروس نفع شخصی و بی تفاوتی اجتماعی !!

ویروس وعده دادن و نقض عهد !!

ویروس فرصت طلبی و رانت خواری!!

ویروس ژن خوب و آقازادگی !!

ویروس رابطه و رفیق بازی!!

ویروس تملق و چاپلوسی!!

ویروس بی اعتمادی و سوءظن!!

ویروس خود علامه دهر پنداری و اظهار نظر بدون تخصص!!

ویروس خودشیفتگی و تکبر!!

ویروس عوامی و خرافه گرایی!!

ویروس تحجر و مقدس مایی!!

ویروس!!!!!!

ویروس کرونا آمد و روزی خواهد رفت اما آیا ما راهی برای رهایی از ویروس های اخلاقی که مانند خوره به جانمان افتاده داریم؟! تنها راه ما آن است که با مطالعه و تدبیر در خویشتن و خود مراقبتی بیشتر به اصلاح اخلاقیات فردی و اجتماعی مان اهتمام نماییم و با آمادگی بیشتر خود را در برابر رذایل و آفات اخلاقی، به ویژه در اوضاع اضطراری کنونی و شرایطی که در پیش داریم، واکنشینه کنیم.

کوتاه نوشت زندگینامه علمی - پژوهشی اعضای هیئت مدیره انجمن

دکتر هادی خانیکی

عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی

و

عضو هیئت مدیره انجمن ایرانی اخلاق در علوم و فناوری

دکتر هادی خانیکی متولد ۱۳۳۰ در گناباد است. ایشان، از اساتید برجسته کشور در حوزه علوم ارتباطات می باشند. دکتر خانیکی از اعضای هیئت علمی دانشکده علوم ارتباطات دانشگاه علامه طباطبائی است. در دولت اصلاحات، مشاور سید محمد خاتمی در امور رسانه و مطبوعات، و سپس مشاور رئیس جمهور در امور فرهنگی بود. از دیگر فعالیت های وی می توان به ریاست پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی، عضویت در شورای سردبیری روزنامه کیهان در دهه ۷۰، هیأت منصفه مطبوعات، شورای مرکزی جهاد دانشگاهی و مدیریت موسسه بین المللی گفت و گوی فرهنگ ها و تمدن ها اشاره کرد.

سوابق تحصیلی

- ♦ دیپلم ریاضی، دبیرستان شاهرضا (۱۳۴۸)
- ♦ کارشناسی پژوهشگری علوم اجتماعی، دانشگاه شهید بهشتی (۱۳۶۴)
- ♦ کارشناسی ارشد علوم ارتباطات، دانشگاه علامه طباطبائی (۱۳۷۴)
- ♦ دکتری تخصصی علوم ارتباطات، دانشگاه علامه طباطبائی (۱۳۸۱)

سوابق و مسئولیت های اجرایی ملی و بین المللی

- ♦ مشاور رئیس جمهور در امور مطبوعات و رسانه (۱۳۷۷ و ۱۳۷۹)
- ♦ مشاور رئیس جمهور (۱۳۷۸)

- ♦ عضو کمیته ملی ارتباطات در ایران (۱۳۷۸ و ۱۳۸۱)
- ♦ عضو شورای عالی یونسکو در ایران (۱۳۸۰-۱۳۸۱)
- ♦ عضو شورای اجرایی یونسکو در ایران (۱۳۸۰)
- ♦ معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (۱۳۷۷-۱۳۸۱)
- ♦ عضو هیات امنای مراکز پژوهشی منطقه ۲ کشور (۱۳۷۸-۱۳۸۰)
- ♦ مشاور رئیس جمهور در امور مطبوعات و رسانه (۱۳۸۱)
- ♦ عضو کمیته علمی و هیات موسس مرکز پژوهشهای ارتباطات (۱۳۸۲-۱۳۸۳)
- ♦ عضو کمیته ملی ارتباطات وابسته به کمیسیون ملی یونسکو در ایران، (۱۳۸۰-۱۳۸۴).
- ♦ عضو هیات امنای بنیاد دانشنامه بزرگ فارسی (۱۳۸۰-۱۳۸۴)
- ♦ عضو کمیته ملی برنامه بین المللی علوم اجتماعی مدیریت دگرگونی های اجتماعی وابسته به کمیسیون ملی یونسکو در ایران (۱۳۸۲-۱۳۸۴)
- ♦ عضو هیات امنای دانشگاه علامه طباطبائی (۱۳۸۳-۱۳۸۴)
- ♦ عضو کارگروه مناسبات و پدیده های اجتماعی، ایران
- ♦ عضو هیات مدیره و رئیس انجمن ایرانی مطالعات فرهنگی و ارتباطات (۱۳۹۲)
- ♦ عضو هیات مدیره انجمن ایرانی جامعه اطلاعاتی (۱۳۹۲)
- ♦ مدیر مسئول و سر دبیر فصلنامه های علمی پژوهشی مطالعات فرهنگی و ارتباطات و علمی تدریجی جامعه رسانه و فرهنگ (۱۳۹۲)
- ♦ مدیر هسته پژوهش دانشگاه علامه طباطبائی (۱۳۹۶)
- ♦ عضویت در شورای مشورتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (۱۳۹۶)
- ♦ عضو شورای علمی سومین همایش ملی آسیب های اجتماعی ایران (۱۳۹۷)
- ♦ عضو شورای علمی و رییس گروه علمی علوم اجتماعی و علوم ارتباطات (۱۳۹۷)
- ♦ عضو هیئت مدیره انجمن ایرانی اخلاق در علوم و فناوری (۱۳۹۵ تا کنون)

همکاری در نشریات

- ♦ عضویت هیات تحریریه فصلنامه علوم اجتماعی
- ♦ عضو هیات تحریریه دوفصلنامه نسل نامه
- ♦ عضو هیات تحریریه مطالعات فرهنگی و ارتباطات، علمی پژوهشی
- ♦ عضو هیات تحریریه فرهنگ، جامعه و رسانه، علمی ترویجی (۱۳۹۲-۱۳۹۷)
- ♦ عضو هیات تحریریه فصلنامه اخلاق در علوم و فناوری، علمی پژوهشی (۱۳۸۴-۱۳۹۸)
- ♦ عضو هیات تحریریه فصلنامه جامعه، فرهنگ رسانه
- ♦ عضو هیات تحریریه رسانه های نوین

گزارش پیش همایش اخلاق و فرهنگ شهرنشینی

در این پنل، آقایان هادی خانیکی، سیدمحسن حسینی‌پویا، سید محمدمهدی معینی، تقی ابراهیمی‌سالاری و سید حسین اطهری به بیان دیدگاه‌ها و نظرات خود در ارتباط با محورهای همایش و همچنین منشور حقوق و مسئولیت‌های شهرنشینی شهر مشهد پرداختند.

✚ مشروح سخنرانی دکتر هادی خانیکی عضو هیئت مدیرهٔ انجمن اخلاق در علوم و فناوری

یکی از مشکلاتی که در جامعه ما وجود دارد ارتباط ناموزون میان اقدامات مختلف انجام شده است. از یک طرف میان مراکز آکادمیک که معمولاً کار خود را انجام داده و به مسئله می‌پردازند در طرف دیگر نهادهای اجرایی قرار دارند که آن‌ها همکار خود را انجام می‌دهند و دنبال راه حل هستند. در این بین مجموعه‌هایی همچون انجمن‌های علمی یا کنش‌گران مرزی که می‌خواهند میان آن‌ها ارتباط برقرار کنند. موضع من در اینجا ارتباط برقرار کردن است. هم در جریان تلاش‌های ارزنده دکتر حسینی‌پویا و دکتر جلالی در تدوین منشور حقوق شهرنشینی بودم که می‌تواند نقطه عطفی در تبدیل ایده به برنامه حقوقی باشد و هم در جریان دغدغه‌های انجمن اخلاق در علم و فناوری و موسساتی همچون موسسه رحمان، انجمن جامعه‌شناسی ایران، انجمن مطالعات فرهنگی و ارتباطات و بعضی از نهادهای دیگر که در کنار آن قرار می‌گیرند که دغدغه آن‌ها جدی گرفته شدن مسئله اخلاق و نسبت اخلاق، علم و فناوری بود.

در حدود دو سال پیش یک نشست بین‌المللی توسط انجمن اخلاق در علوم و فناوری تحت عنوان «گنجره بین‌المللی اخلاق در علوم و فناوری» به مدت سه روز با حدود ۲۷ سخنرانی، ۷۸ مقاله، ۱۶ میز گرد، تعداد زیادی پوستر و حضور ۱۸۸ تن از پژوهشگران خارجی و داخلی، اندیشمندان و دانشمندان برگزار شد که به اخلاق و نسبت آن با علوم و فناوری پرداختند. سال گذشته در مشهد نیز تلاش‌های ارزنده‌ای در این راستا انجام شد که تدوین بیانیه حقوق شهروندی و مسئولیت‌های شهرنشینی را در پی داشت.

من فکر می‌کردم که چطور می‌شود بین این دو پیوندی برقرار کرد به این معنا که هر دو طرف کار خود را انجام ندهند. از سوی دیگر کلان‌شهرهای مشهد و تهران و همچنین سایر کلانشهرها با یکدیگر مسائل مشترکی دارند. از الزامات توسعه یافتگی این است که آن‌ها را به یکدیگر نزدیک کنیم. من به برخی از ۱۰ ماده بیانیه تهران و همچنین برخی از مسائلی

نخستین پیش همایش اخلاق و فرهنگ شهرنشینی، روز شنبه، ۷ دی ۱۳۹۸ به همت انجمن جامعه‌شناسی ایران (دفتر خراسان رضوی)، انجمن اخلاق در علوم و فناوری، مرکز پژوهش‌های شورای اسلامی شهر مشهد و برخی دیگر از نهادهای علمی و اجرایی این شهر در قالب دو پنل در دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه فردوسی برگزار شد.

✚ پنل اول

حسین اکبری، علی یوسفی، اسدالله نقدی، حسین ایمانی جاجرمی، هانیه هژبرالساداتی، سیدحسین بحرینی، حسین اکبری و محمدرضا حیدری از جمله سخنران پنل اول این پیش همایش بودند.

سخنرانان در این پنل به موضوعات مختلفی از جمله، وضعیت شهرنشینی و نظریات مرتبط با آن، مسائل پیش روی زندگی شهری در ایران، وضعیت حاشیه‌نشینی در ایران، زنان سرپرست خانوار در محلات حاشیه شهر، توسعه شهرنشینی در ایران، مطالعات اجتماعی در حوزه شهر، بررسی جایگاه زنان در زندگی اجتماعی، تبعیض‌ها و نابرابری‌های، چالش‌های اخلاقی در زندگی شهری و شهرنشینی، نوع نگاه و ادراک شهروندان نسبت به یکدیگر در زندگی شهری و وضعیت شهرنشینی و چالش‌های مدیریتی در آن پرداختند.

✚ پنل دوم

پنل دوم و تخصصی این پیش همایش نیز در تالار حائری، دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه فردوسی مشهد برگزار شد.

اخلاق و حقوق را به عنوان عوامل و متغیرهای دخیل در این دو قسمت باید در نظر بگیریم. شهرنشینی در نوع نگاه ما با نوعی تخریب روابط اخلاقی همراه است. خانم دکتر فولادوند (جامعه شناس ایرانی مقیم فرانسه) تحقیقی در مورد تصویر مطلوب توسعه در کتاب های درسی ایران انجام داده بود و به این نتیجه رسیده بود که تصویر مطلوب توسعه در کتاب های ما، تصویر شهری نیست به این دلیل که همیشه شهر را مساوی گرفتیم با دوز و کلک و دروغ و ... و همیشه نوستالژی بازگشت به روستا ها را داشتیم.

این قضیه با واقعیت جامعه امروز ما سازگار نیست زیرا امروز جامعه ایرانی جامعه شهری و شهرنشین است. لذا باید آن وضعیت مطلوب را که مدام از شهر دلتنگ هستیم را به سمت دوست داشتنی و قابل زیست کردن شهر تغییر دهیم. می شود به اعتبار اخلاق و حقوق جامعه شهری را مطلوب تر کرد. یعنی اینکه جامعه مطلوب شهری قدرت ارتباطی اش بالا می رود و قدرت گفتگو دارد.

در منشور حقوق شهرنشینی بر سه وجه ارتباطی (ارتباط انسانی، آیینی و گفتگو محوری) تاکید شده است. در حالی که به نظر من می توان از این سه وجه فراتر رفت و به دنبال این باشیم که تصویر رو به خشنونت، روبه تنفر، روبه کینه که در شهر در حال شکل گیری است و تحت تاثیر سیاست، اقتصاد، اجتماع و همه متغیرهای تهدید کننده شهر است را کنترل کرد. وجه دوم اخلاق (اخلاق همدردی و اخلاق غمخواری که می تواند مقدم باشد بر اخلاق مبتنی بر عدالت) می تواند این میزان از خشم را در شهر کنترل کند.

که در حقوق شهروندی مطرح شده است می پردازم. در اینجا تعریفی از اخلاق و عمل اخلاقی و زمینه های آن در سه بند ارائه شده که به آن ها می پردازم :

بند اول: اخلاق در علوم و فناوری فراتر از اندیشیدن، دانستن و آموختن صرف است. اخلاق سرچشمه معنا داری و معنا بخشی و تنظیم رفتار فردی و جمعی نیز هست .

بند دوم: عمل اخلاقی در دایره کنش های آزادانه، آگاهانه و ارادی قرار می گیرد از این رو کنش گران اخلاقی در تحقق عینی مفاهیم مسئولیت اساسی دارند .

بند سوم: فقر، نابرابری، تبعیض و تحقیق مولد و موقم زمینه های ضد اخلاقی هستند. این سبب دستورکار اخلاق در همه حوزه های علوم و فناوری ها شامل مبارزه با همه ی این زمینه ها می شود .

در این زمینه مبارزه با فقر، مبارزه با نابرابری، مبارزه با تبعیض و مبارزه با تحقیر که کمتر مورد توجه قرار می گیرد نیز جزو مسئولیت های اخلاقی است .

بند چهارم: هم سرشتی اخلاق و عدالت و اخلاق و همدردی (با توجه به اینکه در بسیاری از موارد ما اخلاق را محدود به عدالت می کنیم در حالی که در اینجا باید بیشتر به مسئله حقوق توجه کرد. پایه اصلی حقوق، عدالت است اما اخلاق می تواند غیر از عدالت، همدردی نیز باشد). ایجاب می کند اهدافی همچون سیانت از انسان ها و کرامات، حقوق شهروندی، حقوق مدنی، حقوق نسلی، حقوق جنسیتی، حقوق قومیتی، حقوق مذهبی، ارتقاء کیفیت زندگی، رفاه و امنیت و خیر عمومی، توانمند سازی جامعه و کاهش آسیب های اجتماعی در فرایند توسعه اخلاق و علوم و فناوری به طور مستمر رصد می شود.

تمام بندهای این بیانیه ۱۰ ماده ای به ارتباط متقابل اخلاق و فرهنگ، اخلاق و حقوق، فرهنگ و حقوق و ارتباطات، اخلاق و سیاست، اخلاق و اقتصاد و نظایر آن ها بر می گردد. در منشور حقوق شهرنشینی نیز در یازده فصل به طور مشخص روی حق بر ارتباط، حق بر فرهنگ و حق بر اجتماع تاکید های خاصی شده است. در اینجا آنچه به حوزه تخصص من برمی گردد ارتباط است. ارتباط، مسئله گمشده شهرهای ما است یا شاید مسئله گمشده شهر نشینی است. همانطور که در بالا اشاره شد، باید به این مسئله توجه داشت که اگرچه عدالت مبنای علم حقوق است اما نمی توان اخلاق را به حقوق فروکاست. زیرا اخلاق و حقوق دو مقوله جدی و مستقل از هم و در عین حال مرتبط باهم که هر کدام کارکردهای خاص خود را دارند. اگرچه شاید در شرایطی یکی را بر دیگری مبتنی دانست اما هیچ کدام را نمی توان به جای دیگری جایگزین کرد . در این جا به حوزه اخلاق و نسبت آن با ارتباط می پردازیم. ما با یک مسئله جدیدی مواجه هستیم که عمدتاً در حوزه فرهنگ و شهر نشینی است و

"ایثارگران خط مقدم سلامت"

دیدگاه دکتر مصطفی معین ریاست هیئت مدیره انجمن ایرانی اخلاق در علوم و فناوری

درباره همه گیری بیماری کرونا و نقش کادر پزشکی

و معنوی اش نیز در بهزیستی و کیفیت زندگی او اهمیت دارد. از دیدگاه فرهنگ دینی و قرآنی ما، آفرینش و حیات انسان به اذن الهی بوده و بهبود بیماری نیز با اراده خداوند ولی با دم مسیحائی پزشک رقم میخورد. این توفیق و افتخار، به پزشکی اختصاص دارد که با انگیزه ای پاک بتواند پیوند دهنده اراده الهی با شفای بیماران باشد (سوره شعرا - آیه ۸۰). همین منزلت و رسالت معنوی است که قداست دانش پزشکی، اعتماد به دست شفابخش پزشک و اثربخشی امر طبابت را از دیرباز تا این زمان به میراث گذاشته است.

دکتر مصطفی معین ریاست محترم هیئت مدیره انجمن ایرانی اخلاق در علوم و فناوری در یادداشتی به تجلیل از خودگذشتگی پزشکان، پرستاران و سایر کادرهای پزشکی در شرایط حساس همه گیری بیماری کرونا پرداختند که در دهم اسفندماه ۱۳۹۸ در صفحه اول روزنامه ایران منتشر شد. متن یادداشت به شرح زیر است:

علم طب همزاد انسان، ارزش های اخلاقی همراه جدائی ناپذیر طبابت، و طبیب از بدو امر از نظر اخلاقی، آگاهانه تعهد داده است که دانش و مهارت و همه توان و زندگی خود را وقف بهبود بیمارانش نماید. تندرستی بیمار تنها به سلامت جسم او محدود نمی شود و سلامت روانی، اجتماعی، فکری

یافتن بیشتر حقوق و مصالح بیماران متحول شده است. اصول اخلاق حرفه ای در پزشکی مدرن مانند گذشته بر نقش از خود گذشتگی و ایثارگرانه (Altruism) پزشک نسبت به بیماران، و اصول اخلاق زیستی (Bioethics) هم بر مسئولیت اجتماعی بیش از پیش پزشک نسبت به دفاع از حق زندگی سالم و حقوق اساسی آحاد جامعه تاکید دارد.

"هر که را جامه ز عشقی چاک شد
او ز حرص و عیب کلی پاک شد
شاد باش ای عشق خوش سودای ما
ای طیب جملہ علت های ما"

در فرآیند تکاملی علوم و اخلاقیات پزشکی از دوران باستان تا عصر فرهنگ و تمدن اسلامی و تا دوره معاصر، رابطه میان پزشک و بیمار با محوریت

کارنامه جامعه خدوم پزشکی ایران چه در دوره انقلاب، چه در دفاع مقدس و یا انجام تعهد خدمت در اقصا نقاط محروم و دورافتاده ایران بسیار افتخارآمیز بوده است. در همه گیری کنونی عفونت ویروسی کرونا (COVID-19) نیز فداکاری و قربانی شدن مظلومانه و ابتلای چندین تن از پزشکان، پرستاران و سایر کادرهای پزشکی به نمادی از قداست طب و درمانگری و اعتبار اجتماعی و معنوی شایسته جامعه پزشکی تبدیل گردید. بی تردید سخنان اخیر رهبری و قدرشناسی مردم فهیم ایران نسبت به جامعه پزشکی طی چهار دهه گذشته که "بیشترین رای اعتماد" را در بین همه گروههای اجتماعی به آنان داده اند، بازتابی از قدر و اجر معنوی ایشان و رضایت پروردگار است که شکرگذار آن هستیم.

خلاصه اینکه در این زمان هم پزشک از نظر اخلاقی، آگاهانه متعهد می شود که نسبت به بیمار و جامعه در هر جای جهان که باشد:

- ۱- در هر شرایطی "سلامتی و آسایش" آنها را نسبت به خود مقدم بدارد.
- ۲- در همه حال به همه "خدمت" کند و هیچگاه "آسیب" نرساند.
- ۳- اگر کمک امکانپذیر نبود حداقل بتواند به آنها "آرامش" دهد.
- ۴- "هنر جلب اعتماد" و اظهار "همدردی، همدلی و شفقت" به آنها را داشته باشد.
- ۵- به "حق انتخاب" و استقلال بیماران احترام گذارد و بگونه ای رفتار کند که دوست دارد همانگونه با خودش رفتار شود.
- ۶- با "عدالت" همه را به یک چشم ببیند و برخورد برابر داشته باشد.
- ۷- چه در جنگ و چه در صلح در "خط مقدم ایثارگری" و خدمت به انسان های "دردمند و بی پناه" قرار گیرد و در این راه حتی جان و سلامت خود را به خطر اندازد.

سخنرانی های انجمن ایرانی اخلاق در علوم و فناوری در فصل پاییز

نمره ایران در نخستین گزارش سازمان جهانی شفافیت، ۳۰ از ۱۰۰ بود. متأسفانه پس از سال ۲۰۰۵ ظرف حدود ۴-۵ سال از ۳۰ به ۱۸ سقوط کردیم. در سال های اخیر البته نمره ما ارتقاء یافت و ما حدود ۲ سال پیش به ۲۹ رسیدیم یعنی قدری سالم تر شدن را تجربه کردیم اما نتوانستیم از این بالاتر برویم، و حتی همان نمره ۳۰ خود را دوباره به دست بیاوریم.

تحلیل فساد یک امر چند رشته ای است. یعنی تقریباً هیچ حوزه ای نیست که زمینه های فساد در آن وجود نداشته باشد؛ از اقتصاد تا سیاست و امور قضایی و حقوقی و نیز جامعه شناسی. امروز برخی جامعه شناسان از «فساد» با تعبیر «ابر چالش» نظام یاد می کنند.

برای مبارزه با فساد سه مرحله قابل ملاحظه است: ۱- پیشگیری ۲- مراقبت ۳- برخورد

در جامعه ایرانی مشکل اول این است که سالها به این بهانه که موجب وهن نظام می شود، اجازه نمی دادیم فساد دیده شود و مشکل دوم این که پس از دیدن فساد هم به جای برخورد با ریشه، با شاخه ها برخورد شد.

در ادامه میزگرد دکتر مجتبی امیری اضافه کرد:

فیلسوفان بزرگ مانند ارسطو اخلاق و سیاست را دو روی یک سکه می دانستند. اخلاق یک جنبه فردی دارد و یک جنبه اجتماعی.

فساد «در معنایی که ما بررسی می کنیم متعلق به جنبه اجتماعی زندگی ما است. چالش مهم اخلاق، چه در عرصه زندگی فردی، چه خانوادگی و چه اجتماعی هنگامی است که فرد بر سر یک دو راهی قرار می گیرد؛ دوراهی کمالات عقلانی یا نفسانیات

نظام یک کشور چهار رکن نهادی دارد: ۱- سیاسی ۲- اداری ۳- بخش خصوصی ۴- بخش مدنی. در این میان، نظام سیاسی تنظیم کننده خط مشی های کلی است، نظام اداری مجری آن خط مشی های کلی. متأسفانه با شاخص فساد ما امروز در این هر دو وجه کلان مشکل داریم. میماند دو بخش غیردولتی یعنی بخش خصوصی و بخش مدنی. با کمال تأسف این بخش های غیردولتی هم از فساد مبری نمانده اند.

میزگرد دی ماه با عنوان:

"تأملی اخلاقی در مسأله فساد در ایران امروز"

سخنرانان:

دکتر حسن عابدی جعفری و دکتر مجتبی امیری

میزگرد دی ماه انجمن ایرانی اخلاق در علوم فناوری در سال ۱۳۹۸ با حضور دکتر مجتبی امیری و دکتر حسن عابدی جعفری به بررسی ابعاد اخلاقی مسأله فساد در ایران پرداخت.

در بخش نخست میزگرد دکتر حسن عابدی جعفری به ارایه مطلب پرداختند:

تعریف و ماهیت فساد: اگر کسی که در موقعیت قدرت به ودیعه نهاده شده قرار دارد، به جای آن که آن را در حوزه منافع عمومی استفاده کند، از آن استفاده خصوصی کند. چنین پدیده ای معمولاً با نقص قانون و پنهان کاری همراه است.

برای اندازه گیری فساد شاخص های مختلف وجود دارد. یکی از آنها «CPI» است که از سال ۲۰۰۵ کشورها را می سنجد. این شاخص معمولاً فساد چند وجهی را می سنجد. یک ملاک اندازه گیری یگر «BPI» است که بر رشوه تمرکز دارد. شاخص هایی هم وجود دارد که ارکان یک حاکمیت را مبتنی بر ۱۳ شاخص می سنجد و محصول آن سلامت ملی خواهد بود.

متأسفانه فساد در دنیای امروز یک اپیدمی و مسئله عمومی است و همه کشورها با آن دست به گریبان اند و خاص ایران نیست.

✚ یک بُعد مهم موضوع، الزامات اخلاقی نامزدها است. شفافیت مالی و حامیان مالی نامزدها و اجتناب از فساد، تقلب و خرید و فروش رای و همچنین پرهیز از فریب، از جمله الزامهای اخلاقی انتخابات هستند. در تفصیل الزامهای ناظر بر این بحث، نظر علاقه‌مندان را به فصل ششم "قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی" جلب می‌کنم که در اینترنت هم قابل دست‌یابی است.

✚ نظام‌نامه‌های انتخاباتی در دنیا متفاوت‌اند. با یک جستجوی آشکار می‌شود که مفصل‌ترین نظام انتخاباتی از آن‌ها هند است. این نظام‌نامه یا همان «code of conduct» مربوط به رفتار احزاب سیاسی، پیش از انتخابات، در هند است که ویراست ۲۰۱۹ آن در دسترس است. دو امر "آزادانه بودن" و "منصفانه بودن" دو هدف مهم تنظیم این کدها است. اولین نسخه نظام‌نامه در ۱۹۶۰ تنظیم شده بود که تاکنون چندین اصلاحیه بدان خورد.

✚ برگزاری انتخابات_اخلاقی، که همان انتخابات آزاد و منصفانه است، گام مهمی برای تحقق دموکراسی است و ملاحظه تجربه انتخابات در کشورهایی مانند هند، می‌تواند در این مسیر کمک‌کننده باشد.

نشست بهمن ماه با عنوان:

"انتخابات و اخلاق"

سخنران: دکتر محمود صادقی

نشست بهمن ماه انجمن ایرانی اخلاق در علوم فناوری در سال ۱۳۹۸ با سخنرانی دکتر محمود صادقی برگزار شد. دکتر محمود صادقی، نماینده تهران در مجلس شورای اسلامی و عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس، موضوع انتخابات و اخلاق را مورد تحلیل قرار دادند که گزیده‌ای از نشست در ادامه ارائه شده است:

✚ در مقام تعریف می‌توان گفت، اخلاق انتخابات، سازوکاری است که منجر به انتخاب اصلح شود. اخلاق انتخاباتی شامل قواعدی می‌شود که به انتخابی منصفانه و سالم منجر شود.

✚ تکیه‌گاه حقوقی و فقهی «انتخابات» که به اخلاق هم مرتبط است، "أوفوا بالعقود" است.

✚ انتخابات، طریقه مداخله مردم در حاکمیت است که می‌تواند در سطوح مختلف مطرح شود؛ از انتخابات شورای یک روستا یا شهر تا انتخابات مجلس و مانند آن؛ بدین ترتیب مردم رکن اصلی انتخابات هستند. از همین رو حاکمیت باید آزادی را هم برای انتخاب‌شوندگان و هم انتخاب‌کنندگان به رسمیت بشناسد و آن را تضمین کند.

فقه بیماری های واگیر

است که مطلقاً اجتناب کند و در صورت تخلف چنانچه ثابت شود که تماس او موجب اضرار شده و بیماری وی سرایت به دیگران کرده، در فرض اقدام عمدی موجب مسئولیت کیفری و ضامن کلیه خسارات وارده به زیان دیده خواهد بود و در صورت غیر عمد ضامن کلیه خسارات وارده و اگر موجب فوت شده ضامن دیه برعهده اوست و اگر خودش نیز فوت کند، ضمانت شرعی به عهده او باقی است و متعلق به ترکه او می گردد و وارثان متوفی بایستی از محل ترکه وی خسارات را ادا نمایند تا ذمه متوفی بری گردد.

با توجه به اینکه حسب نظر متخصصین ویروس کرونا مدت‌ها در بدن بطور مخفی قرار دارد، چنانچه ثابت شود که فردی در زمان خفاء بیماری موجب انتقال به دیگری شده، هر چند به علت چهل بی گناه است ولی ضامن و مسئولیت خسارات وارده را بر ذمه دارد و بایستی از عهده خسارات وارده برآید.

در این ایام مراقبت از والدین سالخورده، وظیفه ای سنگین تر از سایر اوقات است. سالخوردگان حسب نظر کارشناسان پزشکی با خطر جدی تر مواجهند. پیشگیری و مراقبت آنان در درجه نخستین به عهده فرزندان است. آنان با رعایت تمام ملاحظات بهداشتی و گرفتن دستورات لازم از متخصصین واجب است که نهایت مراقبت را از آنان به عمل آورند. آنان ممکن است به علت کهولت سن احتیاطات را جدی نگیرند، بر فرزندان واجب شرعی است که با گفتگوهای مهربانانه و رعایت کمال ادب و احترام آنان را به رعایت دستورات بهداشتی وادار سازند و در شرائط خاص ناتوانی آنان، دستورالعملهای لازم را از مشاورین پزشکی برای برخورد با آنان اتخاذ نمایند. این متن قرآن مجید است که فرموده است: وَ قَضَىٰ رَبِّيكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَ بِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أَفْ وَ لَا تَنْهَرُهُمَا وَ قُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا (۲۳ اسراء) وَ اخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذِّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَ قُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا (۲۴).

و پروردگارت فرمان داده است که جز او را نپرستید و به پدر و مادر رفتار نیکو کنید؛ اگر هر یک از آن دو یا هر دو، نزد تو به پیری رسند به آنان اف مگو و بر آنها بانگ مزن و با ایشان سخن به نکویی بگوی!

فقه اسلامی حاوی قواعدی است که بر اساس آن قواعد کلی، فقیهان حکم مصادیق و فروع را استخراج می کنند. در میان این قواعد کلیه قواعدی که بیانگر احکام ضمانات است، نه تنها برگرفته از منابع نقلی است، بسیاری از آنها مستند به احکام مسلمة عقلیه می باشد. مبحث ضمانات قهریه فقه اسلامی انصافاً عقلانی و بسیار پیشرفته و عمیق است. این احکام در مجموع حاوی یک پیام کلی انسانی است و آن عبارت است از

حرمت نهادن به حیات آدمی اعم از خود و دیگران و نیز احترام به کرامت و آسایش دیگران. «دیگری شناسی» در این قواعد بسیار جالب است، جان دیگری، آسایش دیگری، آبروی دیگری، حیثیت و شرف دیگری و بالاخره مال دیگری همه محترم و هر کس باید نهایت احتیاط در رعایت آنها را بنماید و در فرض اضرار و ورود خسارت مادی و معنوی موجب ضمان و مسئولیت مدنی می گردد و شخصی که عامل زیان شده مکلف به جبران و جلب رضایت خسارت دیده می باشد.

اینجانب نه در مقام صدور فتوا بلکه در مقام کسی که عمر خود را در فراگیری این مباحث صرف کرده با استناد به همان قواعد در زیر احکامی را می آورم که شاید خوانندگان ارجمند را در این ایام قبول افتد و در نظر آید:

دفع ضرر از خود عقلاً و شرعاً واجب است، خواه ضرر یقینی و خواه به نحو عقلانی احتمالی باشد.

اضرار به غیر مطلقاً حرام است و موجب ضمان و مسئولیت مدنی است.

چنانچه شخصی بداند و یا شخصاً و یا از طریق اخطار کارشناسان مربوط احتمال عقلانی بدهد که حضور و یا شرکت در جلسه ای و یا ملاقات با فرد و یا افرادی موجب اضرار به آنها می گردد، شرعاً واجب

دکتر سید مصطفی محقق داماد
رییس دپارتمان الهیات پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
و رییس کمیته اخلاق زیستی کمیسیون ملی یونسکو

انسانی تر است و وجدان ملی را جریحه دار می سازد و چنانچه موجب گردد که به علت عدم توانائی نیازمندان، خسارتی بر آنان وارد آید موجب ضمان است.

✚ در این ایام افرادی که مسئولیتهای پزشکی به عهده آنان است و یا برای تمشیت امور متصدی کارهای اداری هستند، انجام وظیفه امری واجب و کوتاهی عمدی حرام و در فرض ورود خسارت به شهروندان موجب ضمان است. البته حمایت از خدمتکاران به بیماران کرونائی بویژه در اختیار قرار دادن ابزار و خدماتی که به حفظ سلامت و جان آنان مربوط می شود هم به خودی خود و هم از باب مقدمه واجب، لازم است.

✚ در این ایام که عده ای به علت مشکلات شغلی بدهکار می شوند و در ادای بدهی دچار دشواری و به اصطلاح فقهی «مُعْسِر» هستند، مهلت دادن واجب شرعی است و مطالبه و پافشاری طلبکاران مادام که بدهکاران در شرائط ناتوانی می باشند، حرام و گناه کبیره است. قرآن مجید فرموده است: «وَإِنْ كَانَ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَىٰ مَيْسَرَةٍ وَ أُنْ تُصَدِّقُوا خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (بقره/۲۸۰)» و اگر (بدهکار) تنگدست بود پس (بر شماست) مهلت دادن او تا وقت توانایی و صدقه دادن شما (گذشت از اصل بدهی) برای شما بهتر است اگر بدانید.

✚ زندانیان که محکوم به تحمل زندان در مقابل جرائم ارتكابی خود هستند و در حال تحمل به سر می برند، چنانچه با احتمال عقلائی ابتلا به بیماریهای خطرناک مواجه شوند، متصدیان امور باید برای مراقبت و حفظ جان و سلامت آنان نهایت سعی خود را بکار گیرند. متهم و محکوم از نظر حقوق اسلامی از کرامت و حقوق انسانی برخوردار است و هرگز نباید به بیش از کیفر خود، معاقب گردد.

✚ شفا از ناحیه خداوند است ولی شفای الهی از طریق داروهای پزشکان و عمل به دستورات آنان صورت می گیرد. تخلف از دستورات پزشکان معتبر در امور پزشکی همچون تخلف از دستور مراجع معتبر تقلید در امور دینی است.

✚ و بالاخره به درگاه خداوند بی نیاز دست نیاز برداریم و دعای مأثور و منقول به سند معتبر از امام صادق (ع) را سه بار صبح و شام بخوانیم: اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي فِي دَرَجَةِ الْحَصِينَةِ الَّتِي تَجْعَلُ فِيهَا مَنْ تُرِيدُ. (خداوند! مرا در پوششی که از هر بلا و آفتی حفظ می کند و هر کس را بخواهی در آن قرار می دهی، قرار ده) (کافی/ج۲ ص ۵۳۴)

والسلام

و از سر مهر برای آنان به خاکساری افتادگی کن و بگو پروردگارا! بر آنان بخشایش آور چنان که آنها مرا در کودکی پروردند.

✚ درخصوص کودکان نیز چنین وظیفه ای برای مراقبین وجود دارد. مراقبین و سرپرستان باید کودکان را از کارهایی که ممکن است موجب انتقال بیماری به دیگران بشود، محافظت کنند که در صورت کوتاهی و ورود خسارت به دیگران ضمان و مسئولیت به عهده اولیاء آنان است.

✚ انجام مسافرت چنانچه با احتمال عقلائی تحمل بیماری و یا نقل و شیوع بیماری مواجه باشد، حرام است و احکام سفر حرام بر آن مترتب می گردد. البته در فرض اضطرار قطعی اگر هم جایز است، ولی ضمان و مسئولیت خسارات اضرار به دیگران در جای خود باقی است.

✚ انجام اعمال مستحبی نظیر حضور در مجامع چنانچه به نظر کارشناسان بهداشتی با احتمال عقلائی سرایت بیماری مواجه باشد، نه تنها از استحباب برخوردار نیست، بلکه با حرمت جدی و اکید روبرو خواهد بود. بنابراین به رغم استحباب موکد و فضیلت نماز جماعت و عبادت در مشاهد مشرفه هر گاه حسب نظر کارشناسان بهداشت احتمال عقلائی باشد که حضور در این اماکن مقدس سبب ضرر به خود یا اضرار به دیگران میشود نه تنها مستحب نیست بلکه در برخی فروض عبادت مورد نهی شارع قرار می گیرد و بنابر نظر بسیاری از فقیهان بزرگ باطل و اعاده یا قضای آن واجب می گردد. ✚ دیدار ارحام، دوستان و آشنایان البته در شرائط عادی امری مستحب موکد و با فضیلت است ولی به یقین در شرائط فعلی که احتمال انتقال بیماری جدی و عقلائی است، نه تنها از رجحان برخوردار نیست، بلکه حرام و خلاف شرع است و در صورت ثبوت انتقال موجب ضمان خواهد بود.

✚ "احتکار" یعنی انبار کردن مطلق مواد مورد نیاز مردم به قصد سودجویی بیشتر، همیشه عملی زشت و حرام است ولی در شرائطی مانند وضعیت حاضر کشورمان احتکار وسائل مورد نیاز کادر پزشکی و بیماران گناهی بزرگتر است و چنانچه به علت عدم عرضه یکی از کالاهای مورد نیاز، خسارتی متوجه شخص و یا اشخاص گردد، ضمانت شرعی برعهده شخص محتکر است.

✚ گران فروشی کالاها و سودجویی غیر منصفانه در مواد مورد نیاز مردم همیشه عملی زشت و کریه و غیر انسانی است و خداوند هرگز به این گونه سودگری ها برکت عطا نخواهد فرمود. ولی در مورد مواد مورد لزوم کادر پزشکی و بیماران در شرائط کنونی که گرانی باعث عدم توان تهیه برای نیازمندان گردد، زشت تر و کریه تر و غیر

مسئولیت اجتماعی و اخلاقی رسانه ها در اطلاع رسانی اخبار «کرونا ویروس»

همچنین اصحاب رسانه باید به مسئولیت اجتماعی خود پایبند باشند و در انتشار اخبار و تصاویر از بحران‌ها نهایت دقت را به کار ببندند و حساسیت خاصی به حفظ حریم خصوصی مبتلایان نشان دهند.

در پی بروز بیماری عفونی ناشی از ویروس کرونای جدید در سراسر جهان، فدراسیون بین‌المللی روزنامه‌نگاران بر نقش رسانه‌ها در ارائه گزارش‌های موثق، درست و واقعی به شهروندان و لزوم دوری آن‌ها از هیجان که می‌تواند به ترس و هراس عمومی منجر شود، تأکید کرد.

در شرایط مواجهه با فجایع یا بیماری‌های همه‌گیر، عمل به مفاد منشور جهانی اخلاق روزنامه‌نگاری فدراسیون بین‌المللی روزنامه‌نگاران بیش از هر زمان دیگری اهمیت می‌یابد.

بر اساس ماده (۱) منشور اخلاقی فدراسیون بین‌المللی روزنامه‌نگاران، «احترام به واقعیت و حق مردم برای دانستن حقیقت اولین وظیفه همه روزنامه‌نگاران است».

از این رو فدراسیون بین‌المللی روزنامه‌نگاران از همه مقامات دولتی و مؤسسات پزشکی می‌خواهد اطلاعات رخداد ویروس کرونا را به‌موقع و شفاف در اختیار خبرنگاران و روزنامه‌نگاران قرار دهند تا آن‌ها نیز به اطلاعات موجود برای اطلاع رسانی شفاف دسترسی داشته باشند.

مسئولیت خبرنگاران در قبال عموم مردم بر هر مسئولیت دیگر ارجحیت دارد. رسانه‌ها می‌توانند آگاهی عمومی را نسبت به رخداد ویروس کرونا از طریق فیلم‌های آموزشی و اخبار صحیح در این باره افزایش دهند. در چنین موقعیت‌هایی است که می‌توان اهمیت رسانه‌های اخلاقی را به شهروندان نشان داد.

در دنیای امروز، رسانه‌ها نقش برجسته‌ای در تحکیم جامعه ایفا می‌کنند. وظایف رسانه‌ها آگاهی بخشیدن، آموزش دادن و سرگرم کردن افراد است و تأثیر فرهنگی و اجتماعی قدرتمندی بر روی جامعه می‌گذارند و به دلیل قابلیت ذاتی‌شان که می‌توانند در دسترس عده زیادی از افراد جامعه قرار بگیرند، در بسیاری از موارد برای انتقال پیام و

شکل‌دادن افکار عمومی و آگاهی بخشی مورد استفاده قرار می‌گیرند. رسالت بزرگی که رسانه‌ها باید بر عهده بگیرند آنست که؛ مردم را آگاه کرده و از گرایش‌های حزبی، گروهی و تفرقه‌انداز جلوگیری به عمل آورند. بنابراین، توجه به اخلاق در رسانه‌ها امری ضروری و حیاتی است.

در این برهه از زمان که با رخداد «ویروس کرونا» مواجه هستیم، رسانه‌ها باید به «سلامت روانی» شهروندان توجه کنند و از نشر خبرهای نادرست بپرهیزند. تلاش برای آگاه سازی شیوه‌های پیشگیری و خودمراقبتی و روش‌های کنترل و کاهش آسیب‌ها در مورد ویروس و ارائه گزارش‌های موثق، درست و واقعی بر اساس منابع معتبر علمی به شهروندان و لزوم دوری آن‌ها از ترس، نگرانی و هراس افکنی ضروری است.

خبرنگاران، روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها همواره باید برای انتشار اخبار صحیح تلاش کنند و بی‌طرفی را در انتشار اخبار مرتبط با بیماری کرونا رعایت کنند.

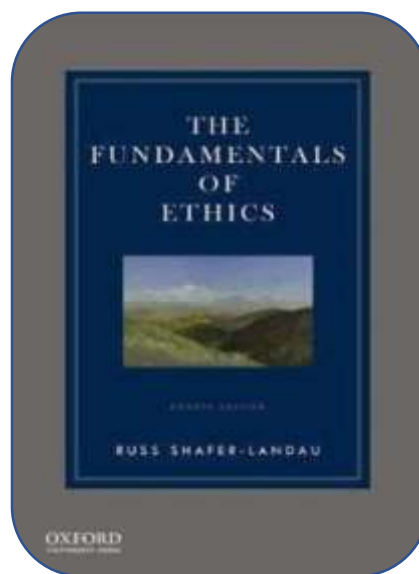
رسانه‌ها باید از بزرگنمایی و سیاه‌نمایی در مورد رخداد ویروس کرونا پرهیز کرده و با مردم و جامعه ابراز همدردی و همراهی کنند. آنها باید با همکاری و همدلی به اجرای امور جاری در مدیریت این رخداد کمک کنند و از دامن زدن به شایعات و به تصویر کشیدن تلخی واقعه که نمک پاشیدن به زخم است، حذر کرده و التیام‌بخش باشند.

محبوبه آطاهریان
کارشناس ارشد
علوم ارتباطات اجتماعی

معرفی کتاب

نام کتاب: بنیان های اخلاق
(The Fundamentals of Ethics)
نویسنده: راس شفر لاندائو
(Russ Shafer-Landau)
سال انتشار: ۲۰۱۷
انتشارات: دانشگاه اکسفورد / لندن
زبان: انگلیسی

به باور الکساندر شوالیکا از دانشگاه تگزاس، وضوح نگارش شفر - لاندائو تقریباً بی نظیر است و نمونه هایی که او استفاده می کند (چه واقعی و چه تصور شده) گنجینه های آموزشی است. او یک کار برجسته در توضیح تئوریهای بسیار پیچیده فلسفی با روشی جذاب و در عین حال واضح انجام می دهد.

متیو فیتسیمونز از دانشگاه آلابامای شمالی درباره کتاب اظهار می دارد: "کتاب بنیانهای اخلاقی یک متن مقدماتی برجسته است. این یک کار عالی با ارائه ایده های پیچیده در سطح مقدماتی است، ضمن اینکه ماهرانه به دانشجویان کمک می کند تا بنیانهای عملی نظریه اخلاقی را درک کنند. تجزیه و تحلیل آن در مورد نقاط قوت و ضعف هر یک از نظریه های هنجاری به طور دقیق ارائه می شود. شاید برجسته ترین ویژگی آن استفاده از مباحث استعاره ای باشد، که مستقیماً با پیش فرض هایی که دانش آموزان اغلب در مورد استدلال اخلاقی صحبت می کنند، صحبت می شود. رویکرد شفر-لاندائو تجربه کسی را نشان می دهد که این مطالب را در کلاس تدریس کرده و فرضیات و نگرانی های رایج دانش آموز را درک می کند. این یک معرفی بسیار چشمگیر است."

کتاب بنیان های اخلاق شامل ۳ بخش و ۲۱ فصل می باشد. این کتاب موضوعات اساسی و به روز اخلاق را مطرح می کند و بیش از آن که فلسفی باشد عملی است.

در کتاب بنیان های اخلاق، نویسنده راس شفر-لاندائو از شیوه نگارش جذاب و منحصر به فردی برای آشنایی دانشجویان با ایده های اساسی فلسفه اخلاقی استفاده می کند. این کتاب پوشش جامع تری از زندگی خوب، اخلاق هنجاری و فراشناخت نسبت به هر متن دیگری در نوع خود ارائه می دهد. این کتاب همچنین به موضوعاتی می پردازد که در بیشتر موارد از متون دیگر حذف می شوند، مانند آموزه انجام و اجازه، آموزه اثر دوگانه، خاصیت اخلاقی، نظریه میل/رضایت درباره نیکزیستی، نظریه خطای اخلاقی و نظریه راس درباره وظایف اصلی.

شفر-لاندائو با دقت مسائل عمیق اخلاقی را در سطحی که برای دانشجویان بدون پیشینه فلسفی قابل درک است تشریح می کند.

فیلیپ رابینز از دانشگاه میسوری درباره این کتاب گفته است: "کتاب بنیانهای اخلاقی، کتاب ساده ای است که به طور کامل به معرفی اخلاق می پردازد."

اسکات جیمز از دانشگاه کارولینای شمالی درباره کتاب گفته است: "شیوه نگارش کاملاً پیچیده است، مثالهای آن زنده و به یاد ماندنی است و مفاهیم کاملاً مورد بحث قرار می گیرند."

همایش کشوری دانشجویی اخلاق حرفه ای

محورهای اصلی:

۱. اخلاق و آداب دانشجویی
۲. اخلاق پزشکی
۳. اخلاق و آموزش
۴. اخلاق و پژوهش،
۵. اخلاق و شهروندی،
۶. اخلاق در سرطان و موارد خاص،
۷. اخلاق و سایر حیطه های مرتبط

گروه های هدف:

- الف) دانشجویان کارشناسی، کارشناسی ارشد و PhD علوم پزشکی و غیرعلوم پزشکی
- ب) اعضای هیات علمی که در راستای اخلاق حرفه ای فعالیت پژوهشی داشته اند
- مهلت ارسال خلاصه مقاله:
- ۱۶ خرداد ماه ۱۳۹۹

اولین همایش کشوری دانشجویی اخلاق حرفه ای

زمان برگزاری: ۱۸ و ۱۹ تیرماه ۱۳۹۹

مکان: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

برگزار کننده: معاونت فرهنگی دانشجویی دانشگاه علوم

پزشکی گلستان

اولین همایش کشوری دانشجویی اخلاق حرفه ای به منظور گسترش و حمایت از پژوهش در حیطه اخلاق با همکاری معاونت فرهنگی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، کانون اخلاق حرفه ای، انجمن اخلاق حرفه ای، معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی گلستان، معاونت تحقیقات و فناوری، نهاد مقام معظم رهبری، بسیج جامعه پزشکی برگزار می شود.

آدرس صفحه همایش

www.ethics.goums.ac.ir

ارسال مقاله از طریق پست الکترونیک

ethics98goums@gmail.com

انتشار مجله انگلیسی

International Journal of Ethics & Society

فصلنامه انگلیسی زبان اخلاق و جامعه (International Journal of Ethics & Society) که از سال ۲۰۱۸ با همکاری انجمن ایرانی اخلاق در علوم و فناوری و مرکز تحقیقات اخلاق و حقوق پزشکی دانشگاه شهید بهشتی راه اندازی و تا کنون چهار شماره از آن منتشر شده است، آماده پذیرش مقالات نویسندگان در محور های زیر می باشد:

۱. اخلاق در علوم پزشکی و زیست شناسی
۲. اخلاق در علوم زیست محیطی و بوم شناختی
۳. اخلاق در علوم اجتماعی
۴. اخلاق در علوم فلسفی
۵. اخلاق در علوم فنی و مهندسی
۶. اخلاق در علوم اقتصادی

نشانی الکترونیکی:

info@ijethics.com

وب سایت:

www.ijethics.com

